

VILNIAUS M. STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS 2021-2030 M.

PLANO PROJEKTAS | APLINKA IR MIESTO PLĖTRA

1. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO VIZIJA

Vilnius siekia būti **Sklandus miestas** miesto gyventojams, čia veikiantiems verslams ir miesto svečiams. Laimingi, miestą patogiam gyvenimui pasirenkantys, geras paslaugas gaunantys žmonės sukurs pagrindus ir tolesniam ekonomikos augimui, ir užtikrins ilgalaikį miesto gyvybingumą.

Įgyvendinant sklandaus miesto viziją svarbu nuolat gerinti miesto gyventojų ir svečių gyvenimo kokybę, kurią atspindi trys vizijos įgyvendinimo rodikliai: aukštas laimės lygis, ilga gyvenimo trukmė ir trumpas kelionės laikas. Šios trys sklandaus miesto perspektyvos yra sinergiškos ir viena kitą papildančios, pažanga reikalinga visomis šiomis kryptimis, taip užtikrinant maksimalų sklandumo lygį.

- **LAIMĖS LYGIS** | Vilniaus mieste bus užtikrinta neprikaištinga teikiamų paslaugų kokybė, plačios karjeros ir laisvalaikio galimybės bei visų laimingam gyvenimui reikalingų paslaugų ir priemonių prieinamumas.
- **GYVENIMO TRUKMĖ** | Aukščiausios kokybės sveikatos paslaugos, žalia aplinka, mažėjantis streso lygis, edukacija – tai tik dalis priemonių, kurios prisidės prie ilgesnės vilniečio gyvenimo trukmės.
- **KELIONĖS LAIKAS** | Sklandumui užtikrinti bus kuriama tokia miesto infrastruktūra, kuri prisidės prie trumpesnio vidutinės kelionės laiko, t.y. bus užtikrintas pagrindinių paslaugų prieinamumas arčiausiai gyventojui bei bus sudaromos sąlygos sklandžiam judumui įvairiomis transporto priemonėmis

Sklandaus miesto viziją pasiekti padės **Vilniaus miesto DNR** - pagrindinės savybės, kurios išskiriamos miesto socialiniame, politiniame, kultūriniame, ekonominiame naratyve:

- **ISTORIJA** | Vilniaus miestas pasižymi turtingu istoriniu ir kultūriniu paveldu, giliomis tradicijomis bei yra garsus dėl jame ir apie jį sklindančių legendų.
- **APLINKA** | Vilniaus miestas Europos sostinių kontekste išsiskiria kaip vienas iš daugiausiai žaliųjų erdvių turinčių miestų. Vilniuje išlaikomas balansas tarp šiuolaikiniam skubančiam žmogui pritaikytų urbanistinių sprendimų, ramybės siekiančiam gamtos mylėtojai puoselėjamų žaliųjų erdvių bei smalsiam gyventojui patrauklių istorinių vietų. Visiems draugiška atmosfera džiugina miestiečius ir traukia miesto svečius atvykti čia atostogauti, tyrinėti, kurti, gyventi bei tobulėti.
- **PROGRESAS** | Vilniaus miestas yra globaliai atpažįstamas dėl savo inovatyvių sprendimų, skatinančių miestą, jo gyventojus ir verslus augti bei rodančių pavyzdį kitiems viso pasaulio miestams.

Miesto vizijos įgyvendinimą paspartins **Vilniaus miesto varikliai** – pagrindiniai principai, identifikuojami Vilniaus miesto veiklos planuose, kurie yra būtini siekiant išlaikyti konkurencingumą ir norint pirmauti:

- **GREITIS** | Vilniaus miestui yra būdingas greitas sprendimų priėmimas. Vilnius dažniausiai yra vienas iš pirmųjų, reaguojantis į pasikeitusią situaciją. Kol kiti galvoja, Vilnius veikia. Sistemingas miesto valdymas užtikrina sklandžius vidinius procesus bei nepriekaištingą teikiamų paslaugų kokybę.
- **ATVIRUMAS** | Vilnius yra galimybių miestas dėl savo atvirumo kūrybiškiems, dar niekur kitur neišbandytiems sprendimams. Net pačios keisčiausios idėjos čia randa savo vietą. Vilniaus miestas nebijo išsiskirti, nebijo klysti ir nebijo daryti kitaip, nei visas pasaulis. Dėl šių priežasčių čia gyvena drąsiausi žmonės ir pažangiausi verslai.
- **SUMANUMAS** | Vilnius – tai sumanus miestas, kur sprendimai priimami vadovaujantis duomenimis ir faktais, o ne nuomonėmis ir požiūriais, kurie dažnai skiriasi. Siekiant maksimaliai efektyvios veiklos, mieste taikomi skaitmeniniai sprendimai, padedantys rinkti aktualius miesto ir jo gyventojų duomenis, kurie vėliau yra analizuojami pasitelkiant inovatyviausias priemones ir sumaniausius žmones. Efektyvus duomenų valdymas čia reiškia efektyvų miesto valdymą.

2. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO KRYPTYS

Sklandžiam miesto vizijos įgyvendinimui yra pasirinktos **3 strateginės** prioritetinės kryptys, tiesiogiai įgyvendinančios **4 pagrindinius prioritetus**. Kiekvienoje iš šių krypčių įvardijamos savarankiškos vizijos, įgyvendinančios bendrą sklandaus miesto siekį:

- **ŠVIETIMAS** | Ateities iššūkiams pasiruošusios, savarankiškos asmenybės
- **JUDUMAS** | Smagias, saugias ir patogias keliones užtikrinanti inovatyvi judumo sistema
- **APLINKA IR MIESTO PLĖTRA** | Meile miestui ir gamtai paremta gyvenimo kokybė
- **VILNIAUS METODAS** | nuolat kuriamą ir pildomą metodą sudaro siekiamų vertybių rinkinys, kuris nukreips miesto vadovybę pasirinkti ir prioretizuoti darbus, turinčius didžiausią sinergiją su Vilniaus miesto DNR .

Kitos sklandaus miesto vizijos įgyvendinimo kryptys, kurių kiekvienoje yra įvardijamos savarankiškos vizijos, įgyvendinančios bendrą sklandaus miesto siekį:

- **EKONOMINĖ PLĖTRA** | Atviras naujovėms ir greitas miestas
- **KULTŪRA** | Vilnius – meniška aplinka bei unikalia kultūros įvairove garsėjanti kūrybos sostinė, kurioje kultūra yra pasiekama bei įtraukia dalyvauti itin plačią miesto gyventojų ir svečių auditoriją, pritraukia meno ir kultūros kūrėjus iš Lietuvos ir užsienio

- **SVEIKATA, SVEIKATINGUMAS IR SPORTAS** | Į žmogų orientuota moderni, aukštos kokybės sveikatos sistema
- **SOCIALINĖ APSAUGA** | Vilnius – socialinės gerovės tinklas
- **SAUGUMAS IR APSAUGA** | Saugiausia sostinė Europoje, kur fizinė, elektroninė, psichologinė ir biologinė erdvės pritaikytos saugiam darbui ir gyvenimui

Taip pat yra išskiriamos horizontalios, įgalinančios strateginės kryptys, kuriose įtvirtinami pagrindiniai valdymo ir paslaugų teikimo principai:

- **PASLAUGOS**
- **VALDYMO MEISTRIŠKUMAS IR PLANAVIMAS**

3. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO VAIDMUO SAVIVALDYBĖS VALDYME IR JŪSŲ GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Vilniaus miesto savivaldybės 2021–2030 metų strateginis plėtros planas (toliau – SPP) yra sudedamoji miesto strateginio valdymo dalis, kuriame įgyvendinama vizija, nustatomos šios pagrindinės vystymosi gairės ir kryptys. Pagal atskiras sritis ir jų vizijas, Vilniaus miesto strateginį planą sudaro 10 dalių - trys prioritetinės kryptys, kitos penkios sklandaus miesto vizijos įgyvendimo kryptys bei 2 įgalinančios (horizontalios) sritys.

Sklandžiam įgyvendinimui, Vilniaus miesto savivaldybės administracija pagal jame numatytus tikslus, uždavinius ir veiksmus kasmet formuos Savivaldybės veiklos programas. Keičiantis miesto aplinkai, atsirandant naujiems poreikiams ir galimybėms, planas gali būti peržiūrimas, atsižvelgiant į savivaldybės atstovų ir suinteresuotų šalių iškeltus pasiūlymus bei pastabas dėl veiksmų ar stebėsenos rodiklių įtraukimo, pašalinimo ir koregavimo.

Kiekvieną SPP kryptį pateikiame atskiru dokumentu, kuriame pateikiami šios srities strateginiai tikslai, uždaviniai ir pagrindinės priemonės¹; ši dalis skirta **aplinkos ir miesto plėtros** sričiai.

Kviečiame komentuoti ir teikti pasiūlymus korekcijoms 2030@vilnius.lt iki birželio 14 d

¹ Strateginiame plėtros plane nesiekama suplanuoti visų konkrečių projektų ir priemonių, kuriuos miestas įgyvendins per 10 metų, labiau numatomos tik tos konkrečios priemonės, kurios iš esmės įtakoja srities strateginę kryptį. Detaliau konkretūs projektai bus planuojami veiklos planavimo proceso metu.

4. APLINKA IR MIESTO PLĖTRA

Pastarieji keli dešimtmečiai pažymėjo Vilnių, kaip itin greitai augantį ir besiplečiantį miestą, kas lėmė išbalansuotą miesto drieką ir didelius neprioritetinių teritorijų išlaikymo kaštus. Tai iliustruoja ir ženkliai didesnis gyventojų skaičius, kurie naudojami Vilniaus m. infrastruktūra, palyginus su savivaldybėje gyvenančių žmonių skaičiumi bei nekoordinuota naujų NT projektų statyba miesto periferinėse zonose. Statistika rodo, jog vidutinis vilniečio būstas nuolat mažėja, trūksta būsto tipologijų įvairovės, o lygiagrečiai naujo būsto įperkamumo indeksas blogėja, kaip didžiausią problemą mieste, vilniečiai pažymi nepagrįstai aukštas būstų kainas .

Siekiant sukurti tvarią, daugiafunkcišką ir darniai besivystančią aplinką, kuri atlieptų gyventojų poreikius, Vilniaus mieste prioritetas bus teikiamas visapusiškai ir kompleksiskai kelti gyvenimo kokybę subcentruose, sąmoningai valdyti miesto augimą bei saugoti Vilniaus, kaip miesto turinčio unikaliai daug žaliųjų erdvių, išskirtinumą, plėsti ir gerinti žaliąją infrastruktūrą. Vykdamas numatytas strateginio vystymosi strategijas bus siekiama, kad 2030 m. vidutinis pasitenkinimas gyvenamuoju rajonu prilygtų pasitenkinimu Vilniaus miestu bendrai, keliant socialinių, kultūrinių paslaugų prieinamumą, pasiūlą ir kokybę . Siekiant mažinti atskirtį tarp tų, kurie gauna aukštesnes pajamas ir gyvenimą Vilniaus mieste vertina geriau ir gaunančių žemesnes pajamas bei vertinančių gyvenimą prasčiau, bus gerinamas būsto įperkamumo indeksas bei siekiama sukurti palankias sąlygas būsto nuomai.

Vilniaus miesto vizija aplinkos ir miesto plėtros srityje – **Atviras, inovatyvus, nuolat eksperimentuojantis ir tvariai besivystantis miestas.**

4.1. TIKSLAI

Iškelti trys tikslai aplinkos ir miesto plėtros Vizijai įgyvendinti:

1. Gyvenimo kokybė nepriklausomai nuo rajono
2. Miesto kompleksinė transformacija pagal individualius receptus
3. Gamta paremti ir gamtą stiprinantys sprendimai sveikam ir kokybiškam gyvenimui mieste

4.1.1. GYVENIMO KOKYBĖ NEPRIKLAUSOMAI NUO RAJONO

Šiuo tikslu yra siekiama koordinuotai ir visapusiškai kelti gyvenimo kokybę Vilniaus subcentruose. Turint omenyje, kad urbanistinės aplinkos pokyčio tempas yra lėtas, miesto plėtra visų pirma turi būti valdoma strategiškai, skiriant pakankamai dėmesio miestiečių pasitenkinimo ir socio-ekonominių faktorių duomenų rinkimui bei stebėsenai, šių duomenų pagrindu kuriant kiekvieno rajono specifinius iššūkius sprendžiančias strategijas.

Gyvenimo kokybės netolygumą šiuo metu atspindi ir vidutiniškai žemesnis gyventojų pasitenkinimas jų gyvenamuoju rajonu nei Vilniaus miestu bendrai². Kiekvienam rajonui specifiškai formuojamos strategijos bus nukreiptos kompleksiskai kelti pasitenkinimą gyvenamąja aplinka didinant būsto prieinamumą ir formuojant daugiafunkcinius rajonus / centrus, kuriuose bus užtikrintas paslaugų ir kultūrinės veiklos prieinamumas bei darbo vietų lokalizavimas.

Lentelė 1. 1-ojo strateginio tikslo uždaviniai ir priemonės

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
<p>1. Vilniečių gyvenamoji aplinka kelia laimės jausmą</p> <p><i>Šiuo uždaviniu siekiama sukurti Kokybės standarto stebėsenos sistemą, kuri padėtų objektyviai pamatuoti gyventojų pasitenkinimą gyvenamąja aplinka, sekti pasikartojančias tendencijas bei identifikuoti atsirandančius iššūkius ir silpnybes, bei proaktyviai jas šalinti.</i></p>	<p>1. Sukurti Kokybės standarto stebėsenos sistemą (toliau - KSSS), kuri būtų skirta stebėti miesto socio-ekonominę padėtį ir pasitenkinimą gyvenamąja aplinka</p> <p>2. Vadovaujantis sukurta KSSS rinkti duomenis, juos analizuoti, stebėti pasikartojančias ir / arba besitęsiančias tendencijas</p> <p>3. Remiantis duomenimis identifikuoti naujus gyvenimo kokybę gerinančius rodiklius (atsižvelgiant į amžių, socio-ekonominę padėtį, namų ūkio sudėtį ir dydį)</p>
<p>2. Gyvenamojo būsto rinka prisitaiko prie gyventojų poreikių, būstas įvairus ir lengvai prieinamas</p> <p><i>Atsižvelgiant į gan prastą būsto įperkamumo indeksą Vilniaus mieste bei vidutinio šeimos būsto mažėjimo tendencijas, siekiama didinti būsto tipų ir dydžių įvairovę bei sudaryti palankesnes sąlygas būsto įsigijimui ir nuomai.</i></p>	<p>1. Didinti būsto pasiūlą nepilnai išpildyto potencialo teritorijose (Naujininkai, Naujamiestis, Vilkpėdė, Naujoji Vilnia, Žirmūnai, Šnipiškės ir kt.)</p> <p>2. Vykdamt strateginį planavimą, kuriame dalyvautų vystytojai, siekti didesnės būsto tipų ir dydžio įvairovės</p> <p>3. Gerinti būsto įperkamumo indeksą</p> <p>4. Sudaryti patrauklias sąlygas būstų nuomai</p> <p>5. Patobulinti esamą municipalinio būsto koncepciją ir kryptingai planuoti plėtrą</p>
<p>3. Gyvenamieji rajonai – daugiafunkcė ir įdomi gyventi aplinka</p> <p><i>Šiuo uždaviniu siekiama kelti gyvenimo kokybę miesto gyvenamuosiuose rajonuose, kurti kokybišką, įvairialypę ir įdomią aplinką visoms juose gyvenančioms grupėms.</i></p>	<p>1. Plėsti ir skatinti kultūrinių ir meninių paslaugų pasiūlą bei įvairovę gyvenamuosiuose rajonuose (subcentruose)</p> <p>2. Plėsti ir skatinti socialinių paslaugų įvairovę bei pasiūlą gyvenamuosiuose rajonuose (subcentruose)</p> <p>3. Skatinti darbo vietų lokalizavimą rajonuose (subcentruose)</p>

² Reprezentatyvi Vilniaus m. gyventojų apklausa, vykdyta 2020 m. gruodžio mėn.

4.1.2. MIESTO KOMPLEKSINĖ TRANSFORMACIJA PAGAL INDIVIDUALIUS RECEPTUS KIEKVIENAI UŽSTATYMO TIPOLOGIJAI

Vilniaus miesto driekos mastas³ yra sparčiausias Lietuvoje: urbanizacijos procesai neurbanizuotose vietovėse yra sparčiausi ir pasižymi didžiausia apimtimi. Ši tendencija įvardijama kaip viena pagrindinių viso sostinės regiono problemų. Šiam iššūkiui spręsti, keliamas tikslas sąmoningai valdyti miesto augimą, siekti didesnio tvarumo ir subalansuoto vystymosi. Bus iškelti socialiai ir ekonomiškai svarbūs prioritetai, suformuotos konkrečios vystymosi strategijos tiek urbanizuotose, tiek neurbanizuotose teritorijose, prioretizuojama naujai statomų nekilnojamojo turto (toliau - NT) objektų integracija į miesto urbanistinį audinį.

Lentelė 2. 2-ojo strateginio tikslo uždaviniai ir priemonės

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
1. Socialiai, ekonomiškai ir funkciškai gyvybingas Vilniaus miestas <i>Siekiant išpildyti Vilniaus miesto potencialą bei vertinant skaidraus planavimo svarbą, šiuo uždaviniu siekiama atkreipti dėmesį į potencialo turinčias teritorijas urbanizuotose bei urbanizuojamose zonose, mažinti urbanizacijos procesus miesto periferinėse zonose ir sąmoningai įtraukti visuomenę į miesto planavimą.</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Suformuluoti potencialo turinčių teritorijų vystymosi gaires2. Stebėti ir numatyti potencialaus prioriteto zonas Vilniaus mažai urbanizuotose ir urbanizuojamose zonose3. Nemažinti socialinės, erdvinės ir ekonominės įvairovės plėtojant miestą4. Taikyti vertikalų daugiafunkcinio zonavimo principus5. Vykdyti turimo turto inventorizavimą ir skaitmenizaciją, kompleksiškai planuoti atnaujinimą6. Įveiklinant turimą NT atsižvelgti į planuojamos veiklos specifiką ir kokybę7. Inicijuoti teisės aktų, susijusių su šeimininku turto, pakeitimą8. Užtikrinti skaidrius planavimo procesus ir viešai prieinamas diskusijas miesto bendruomenėms svarbiose zonose

³ Pagal apskaičiuotą driekos indeksą

<p>2. Nauji NT projektai – integrali ir neatskiriama miesto dalis</p> <p><i>Šiuo uždaviniu siekiama didinti naujų NT objektų integraciją bei koordinuoti jų plėtrą neprioritetinėse teritorijose, atsižvelgiant į Vilniaus m. bendrąjį planą (toliau - BP) ir praplečiant kokybės reikalavimus šiose zonose</i></p>	1. Skatinti atsakingą esamų charakteringų ir vietos dvasią kuriančių objektų atnaujinimą arba kūrimą aplink Vilniaus centrą
	2. Užtikrinti, jog naujai vystomi NT objektai nemažintų vietovės ekologinės vertės, vertinant laidžių dangų kiekį
	3. Užtikrinti, kad konkrečioje teritorijoje surinktas infrastruktūros mokestis prisidėtų prie konkrečios teritorijos kompleksinio poveikio aplinkai mažinimo
	4. Atsižvelgiant į Vilniaus m. BP, nustatyti kokybės kriterijus plėtojamoms neprioritetinėms gyvenamosioms zonoms
<p>3. Gyvenimo kokybė kyla neatsitiktinai, o pagal aiškius prioritetus</p> <p><i>Vadovaujantis nustatytais prioritetais, siekiama koordinuotai ir kompleksiskai gerinti gyvenimo kokybę subcentruose, vykdant daugiabučių renovaciją, plečiant bemotorių priemonių infrastruktūrą bei būtinųjų socialinių paslaugų urbanistinį atnaujinimą.</i></p>	1. Vadovaujantis Vilniaus m. BP prioritetais, vykdyti daugiabučių kompleksinę renovaciją
	2. Patrauklių pėsčiųjų ir dviratininkų maršrutų kūrimas tarp rajonų, skatinant judėjimą bemotorinėmis transporto priemonėmis
	3. Papildyti finansavimo modelius sovietmečiu statytų gyvenamųjų aplinkų atsinaujinimui
	4. Prioretizuoti ir atitinkamai finansuoti soc. paslaugų urbanistinės regeneracijos strategijas ir įgyvendinimo darbus (poliklinikos, mokyklos ir kt.)
<p>4. Vilnius – centruotai ir sąmoningai augantis miestas</p> <p><i>Šiuo uždaviniu siekiama koordinuotai spręsti miesto driekos problemą, įveiklinant infrastruktūros įstatymą bei stiprinant santykius su kaimyninėmis savivaldybėmis.</i></p>	Stiprinant santykius su kaimyninėmis savivaldybėmis koordinuotai spręsti miesto metropolinius plėtros iššūkius
	Sukurti gaires, apibrėžiančias infrastruktūros plėtrą ir minimalius kokybinius rodiklius
	Kurti nuoseklią Infrastruktūros įstatymo taikymo politiką driekos valdymui

4.1.3. GAMTA PAREMTI IR GAMTĄ STIPRINANTYS SPRENDIMAI SVEIKAM IR KOKYBIŠKAM GYVENIMUI MIESTE

Vilniaus miesto išskirtinumas ir unikalumas Europos mastu – gamta, kurianti ramybę ir jaukumą miesto gyventojams. Švarus, žalias ir žiedinę ekonomiką skatinantis miestas yra ateities siekiamybė. Vilnius siekia, kad miesto medžiai, parkai, žalios erdvės, sodai, miškai, paupio zonos, miesto

gatvės ir ant stogų atsirandančios žalios erdvės padėtų gerinti žmonių savijautą mieste, skatintų vaikščioti pėsčiomis ar važiuoti dviračiu, pagerintų oro kokybę, visokeriopa skatintų buvimą lauke ir sveiką gyvenimą, padėtų kovoti su klimato kaita, gausintų bioįvairovę miesto teritorijoje.

Miestui augant ir vystantis didėja žaliosios infrastruktūros plotų plėtros svarba, jų kokybės gerinimas ir pasiekiamumo didinimas gyventojams, nepriklausomai nuo to, kurioje miesto dalyje jie gyventų. Vystant žiedinę ekonomiką būtina plėsti skirtingų atliekų srautų surinkimo sistemas, kurti dalijimosi daiktais kultūrą, skatinti rūšiavimą ir atskirtų atliekų srautų tinkamą surinkimą ir panaudojimą. Žiedinės ekonomikos principus atitinkanti atliekų tvarkymo sistema Vilniaus mieste – raktas į sąmoningesnį, tvaresnį, sveikesnį bei laimesnį gyvenimą.

Lentelė 3. 3-jojo strateginio tikslo uždaviniai ir priemonės

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
<p>1. Kokybiška miesto aplinka sveikesniam gyvenimui mieste</p> <p><i>Šiuo uždaviniu siekiama gerinti miesto aplinkos kokybę, kuri prisidėtų prie sveikesnės gyvenamos, mažinant taršą, tvariai tvarkant paviršinį vandenį ir įgyvendinant miesto ekologinės-energetinės, ekonominės ir socialinės-rekreacinės kokybės gerinimo priemones.</i></p>	<p>1. Diegti inovatyvius sprendimus tvaresniam paviršinio vandens apykaitos ciklui</p> <p>2. Siekti, kad miesto pastatų stogai prisidėtų prie miesto ekologinės-energetinės, ekonominės ir socialinės-rekreacinės kokybės gerėjimo</p>
<p>Žiedinės ekonomikos principais paremta atliekų tvarkymo kultūra Vilniuje</p> <p><i>Atliepti žiedinės ekonomikos tikslus ir Europos Sąjungos keliamus reikalavimus bei vertinant ir sugrąžinant atliekas kaip žaliavą stiprinti atliekų tvarkymo sistemą, kuri būtų arčiau gyventojų ir skatintų jų sąmoningą rūšiavimą bei ilgintų daiktų gyvenimo ciklą.</i></p>	<p>1. Plėtoti stambiagabaričių atliekų surinkimo sistemą</p> <p>2. Užtikrinti skirtingų komunalinių medžiagų rūšiavimą ir produktyvesnį klasifikavimą</p> <p>3. Skatinti keitimosi ir taisymo kultūrą (daiktų gyvenimo ciklo ilginimas)</p> <p>4. Inicijuoti ir skatinti energijos gamybą iš biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo būdu</p> <p>5. Numatyti motyvacinės priemonės, kurios skatintų naudoti ekologiškus statybos metodus bei ekologiškas ir perdirbtas medžiagas</p>
<p>3. Harmoningu žmogaus gyvenimu mieste paremtas natūralių gamtos elementų, jungčių išlaikymas ir stiprinimas</p> <p><i>Uždaviniu siekiama užtikrinti tvarią ir kokybišką gyvenamąją aplinką miesto gyventojams, didinant kokybiškų želdynų kiekį ir</i></p>	<p>1. Želdynų pasiekiamumo gerinimas ir vienam gyventojui tenkančio ploto išlaikymas arba didinimas</p> <p>2. Regeneruoti pažeisto arba sunykusio gamtinio karkaso teritorijas</p>

pasiekiamumą, bei vienam gyventojui tenkantį plotą, regeneruojant pažeistą ar sunykusį gamtinį karkasą, stiprinant esamus ir kuriant naujus gamtinius koridorius ir jungtis

3. Kelti esamų želdynų kokybę

4. Sustiprinti esamus ir kurti naujus gamtinius (ekologinius) vienetus, koridorius ar jungtis